

Mälardalens högskola
Rektor
Box 883
721 23 Västerås

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Caroline Cruz
caroline.cruz@hsv.se

BESLUT
2012-05-31
Reg.nr 31-4856-11

Anmälan mot Mälardalens högskola om handledning av en C-uppsats

Anmälan

NN har anmält Mälardalens högskola för att han inte fått handledning i den utsträckning han anser sig ha rätt till. Handledningen gäller C-uppsatsen på kursen Sociologi med socialpsykologisk inriktning. Han har uppgett i huvudsak följande. Han har haft problem med kursen sedan han påbörjade den våren 2010. Han fick en handledare som var emot det ämne han ville skriva om (vad polisen anser är övervåld) och som föreslog honom sex andra syften med uppsatsen. NN ansåg att dessa var kränkande för polisen. Han träffade handledaren vid två tillfällen under sammanlagt två timmar. Han bad därefter om att få byta handledare. Han fick svaret att det gått två veckor av kursen och att alla handledarna var upptagna. Han blev dock lovad att få en ny handledare efter sommaren, i augusti 2010. När han trots detta löfte inte fick någon handledare vände han sig till en vän inom polisen för att få hjälp och överlämnade den tidigare handledarens skrivelse med förslag på syften. En ansvarig uppsatt polis ringde till högskolan och påpekade att det inte var okej att en lärare uttryckte sig så om en annan myndighet. Cirka en vecka efter samtalet fick han en ny handledare som var bra. NN fick dock endast tio timmars handledning, trots att man enligt högskolan har rätt till 16 timmar. Under en vecka drabbades han av sjukdom och missade handledningen, men dessa timmar räknades bort från de tio som han var berättigad till. Han skrev på uppsatsen fram till början av december, då terrordådet i Stockholm inträffade. Samtliga poliser ställde då in sina intervjuer, men de kunde fortsätta intervjuerna i januari 2011. Handledaren var förstående och sa att eftersom NN inte förbrukat sina timmar kunde han höra av sig under våren 2011 till den kursansvarige för att få en ny handledare. Han slutförde uppsatsen och kontaktade den kursansvarige som hänvisade NN till den ansvariga för frågan om att få en ny handledare. Han orkade inte bråka med denna igen. NN fick ”feedback” från den kursansvarige och

redigerade uppsatsen. Efter det ansåg han att han var klar med den. Han fick dock inte vara med på seminariet då examinatorn ansåg att hans uppsats var undermålig. Först efter en vecka fick han veta anledningen. Då hade han varit tvungen att kontakta både den centrala och lokala studievägledaren. Han nekades ytterligare handledningstid. Motiveringen var att han hade förbrukat de avsatta 16 timmarna då han inte hade gjort klart uppsatsen första gången kursen gick våren 2010. Han anser sig ha blivit diskriminerad. Lärarna har inte varit objektiva eller professionella. Han är nu utan handledning och vet inte vad han ska göra med uppsatsen. Han har studerat i fyra år och för att få en examen måste han bli klar med uppsatsen.

Högskolans yttrande

Mälardalens högskola har i ett yttrande anfört bl.a. följande.

NN antogs hösten 2007 till Folkhälsovetenskapliga programmet på Mälardalens högskola. Våren 2010 registrerade han sig på kursen Sociologi med socialpsykologisk inriktning. Enligt kursplanen examineras kursen genom tre examinationsmoment, av vilka NN under dels våren 2010, dels hösten 2010, klarade två med godkänt betyg. Det tredje momentet, uppsatsen på kursen, har emellertid ännu inte godkänts.

NNs handledning våren och sommaren 2010

Våren 2010 skulle NN genomföra C-uppsatsen. För detta tilldelades han i mars 2010 en handledare vid namn Eduardo Medina. De hade ett handledarmöte den 31 mars 2010. Nästa möte planerades, till den 19 april men det avbokades den 18 april, på NN begäran, med hänvisning till att han var förkyld. Ett nytt handledartillfälle ägde istället rum den 21 april 2010. Vid detta möte kom de i anmälan påtalade syftena på tal. Därefter hörde inte handledaren av NN förrän i slutet av maj 2010. Då frågade NN handledaren när han kunde lämna in uppsatsen för seminarium under hösten - vilket handledaren besvarade. NN meddelade kort därefter att han skulle färdigställa sin uppsats i början av juli månad 2010.

NNs handledning hösten 2010

Den 7 september 2010 kontaktade NN avdelningschefen för den samhällsvetenskapliga avdelningen, PL, och gav uttryck för att han inte var nöjd med sin handledare. Detta var den första kontakten mellan de två avseende NNs önskan om byte av handledare. NN upp gav till PL att han önskade JL som ny

handledare och att han redan varit kontakt med denne. PL kontaktade därför omgående JL, som den 8 september 2010 till PL

bekräftade att NN uppgett att handledningen inte fungerat. JL informerade även PL om att NN var i behov av extra hjälp. Den 5 november 2010 underrättades NN om att JL utsetts till ny handledare och när det första handledningstillfället skulle äga rum. Samma dag kontaktade JL NN med information om höstens handledningstillfällen, vilka inlämningstider som var aktuella och vilken förberedelse som krävdes av honom. Den 8 november 2010 meddelade NN att denne inte sett mailen från PL eller JL och att han därför missat det första handledningstillfället samma dag. Enligt informationen från JL till NN den 5 november 2010, var sista dag för inlämning av uppsatsmaterial den 15 november 2010. Den 23 november 2010 kontaktade NN JL och meddelade denne att han "varit för seg" och "drunknat i information" men att han bifogade det han dittills hade skrivit. Under slutet av november och i december fortsatte handledningen och korrespondensen mellan JL och NN om uppsatsens innehåll.

NNs handledning våren 2011

Den 5 januari 2011 meddelade NN JL att han varit sjuk och därför inte "knåpat något alls, förutom att läst lite och antecknat". JL meddelade då NN att ett uppsatsseminarium skulle äga rum i slutet av mars eller i början av april 2011 och att läraren MM tagit över kursen under våren 2011 varför NN skulle kontakta honom för information om tider och datum. JL skulle inte vara verksam vid högskolan under våren 2011 och kunde därför inte längre fortsätta som handledare. NN ansökte emellertid inte om en ny handledare. Den 27 januari 2011 kontaktade NN istället MM och uppgav följande: "JL sa till mig att jag ska lämna in C-uppsatsen till dig under mars månad inför redovisningen i april, jag undrar vilket datum det är i mars jag ska lämna och vilket datum redovisningen är i april?" MM ställde i sin tur frågan när NN skulle bli klar med uppsatsen, vilket NN uppgav skulle bli i februari 2011. Den 25 mars 2011 kontaktade NN MM åter med förfrågan om inlämningsdatum för uppsatsen. Efter att han erhållit MM:s svar uppgav han vidare att han skulle komma att missa det. MM bad därvid NN kontakta honom via telefon då han inte förstod NN:s planer. Det aktuella seminariet ägde rum den 8 april 2011 och studenterna skulle, inför detta lämna in sina uppsatser senast den 29 mars 2011. NN lämnade inte in något material till detta tillfälle.

NNs handledning sommaren 2011

Den 11 maj 2011 meddelade NN MM att han skulle sända in sitt arbete, efter att ha gjort ytterligare förändringar. MM återkopplade då på innehållet i uppsatsen. Den 31 maj 2011 frågade MM NN om var denne befann sig och när han tänkte sända in sin uppsats. MM uppmanade även NN att sända in uppsatsen. NN sände därvid in uppsatsen. Den 6 juni 2011, en vecka senare, underrättade MM NN att examinatorn fann att uppsatsen inte var tillräckligt väl genomarbetad, utan behövde kompletteras, för att kunna tas upp på seminariet. Samma dag, den 6 juni 2011, efterfrågade NN vad som saknades i uppsatsen och MM sände honom den 7 juni 2011 examinatorns skriftliga bedömning. NN meddelade därvid MM bl.a. att han uppskattade dennes hjälp "jättemycket" och att han då visste lite mer om vad som skulle åtgärdas. Han uppgav även att han nu behövde korrekt handledning avseende grammatik. Han meddelade också att han hade kontaktat studievägledaren AS. Hon skrev den 21 juni 2011 till NN och meddelade denne att han nyttjat den handledningstid som hade stått till hans förfogande och att han fått informationen om examinatorns bedömning tillsänt av MM. Därutöver hänvisade hon honom till högskolans s.k. skrivverkstad där han skulle kunna få stöd och vägledning i akademiskt skrivande. Slutligen hänvisades studenten till att tala med avdelningschefen AB om han önskade diskutera handledningstiden.

NNs uppsatsarbete hösten 2011

Den 5 september 2011 kontaktade NN MM åter för att efterfråga när han kunde lämna in sin uppsats och fick samma dag svar om datum av MM.

Högskolans föreskrifter kring handledning

Enligt högskolans lokala examinationsregler för grund och avancerad nivå (beslutade av rektor 15 juni 2009), gäller följande för uppsatser: "För att säkerställa kvaliteten på uppsatser med mera bör handledare och examinator i första hand vara olika personer. Det är emellertid inte otillåtet att dessa är samma person. Det är viktigt då examinator och handledare är olika personer att dessa två har en samsyn på vad som krävs av studenten. Högskoleverket har i ett kritiskt uttalande av en högskola framfört att "det bör inte förekomma att examinatorn kräver mycket omfattande förändringar för att uppsatsen ska kunna godkännas, när handledaren har gett klartecken till uppsatsen" (se HSV reg. nr. 31-4991-06, beslut 2007-04-24), vilket MDH har att efterleva. Detta påverkar inte på något vis att det är examinator som fattar det slutgiltiga beslutet om betyg".

Vidare framkommer av reglerna avseende studenternas tid för fullgörande och rätt till handledning följande: "Utgångspunkten är att studenten ska fullgöra sin uppsats inom kursens tid för att få ett godkänt betyg. Avseende uppsatser har studenter rätt till handledning under kursens gång.Handledningens omfattning ska framgå av studiehandledningen. Har studenten behov av handledning efter kursens slut kan studenten och handledare komma överens om i vilken omfattning och enligt vilken tidsram ytterligare handledning ska ges. Omfattningen av den extra handledningen ska fastställas av handledarens avdelningschef. Om handledning efter kursens slut inte kan erbjudas på en viss kurs ska detta framgå av kursplanen. Då studenter erbjuds extra handledning ska betyg inte sättas förrän tidsgränsen för extra handledning är nådd, om inte, handledare och student överenskommit om annat. Om den erbjudna handledningstiden inte nyttjats under kursen är den förbrukad, om inte annat överenskommit mellan handledare och student."

Avseende samarbetsproblem och studenternas möjligheter att erhålla ny handledare gäller följande enligt reglerna: "Skulle det uppstå uppenbara samarbetsproblem mellan student och handledare har studenten rätt att erhålla ny handledare. Detta beslut fattas av akademichefen eller annan enligt delegationsordning."

Studieinformation till kursen

Av studiehandledningen till kursen framgår bl.a. att uppsatsarbetet ska baseras på självständigt arbete och att det krävs 10 veckors heltidsarbete av varje student. Omfattningen av den totala lärarresursen för varje uppsats är 20 timmar. Av dessa 20 timmar är 4 timmar till för examinatorns arbete och 16 timmar är avsatta för handledarens arbete i dialog med uppsatsförfattaren. De 16 angivna timmarna inkluderar handledarens läsning av manus, korrespondens och handledning i direkt kontakt med uppsatsförfattaren. Vikten, av att studenten använder den givna handledningstiden väl, betonas. Det är, enligt studiehandledningen, viktigt att studenten är förberedd med konkreta frågor och skriftligen lämnar in frågor och textutkast i god tid. Studenten informeras också om vikten av att denne är aktiv i sökandet av kontakt med handledaren.

I studiehandledningen finns detaljerad information om hur handledarträffarna på bästa sätt används av studenterna och hur de ovan angivna 16 timmarna ska fördelas. Det framgår av studiehandledningen att av de 16 timmarna ska fem

timmar bestå av fem möten med handledaren på vardera en timme och handledaren erhåller därefter sammanlagt 11 timmar för läsning och skriftliga kommentarer.

Studenterna informeras slutligen om att handledningstiden i första hand ska ges under kursens gång. Om uppsatsen inte blir klar inom ramen för den ordinarie terminstiden måste studenten tala med handledaren för att komma överens om i vilken omfattning det finns behov av ytterligare handledning. Det är avdelningschefen på den aktuella avdelningen som beslutar om ytterligare handledningstid.

Kompletterande uppgifter från Akademin

Kursen ges vid Akademin för hållbar samhälls- och teknikutveckling (HST). Under utredningen har HST lämnat följande uppgifter: Akademin är av uppfattningen att de informerat studenten om vad som åligger denne och vad som gäller för kursen. Studenten har informerats om möjligheten att byta handledare och han har också på begäran erhållit den handledare som han önskat. Ansökan inkom i september 2010 och beslutet om ny handledare meddelades den 5 november 2010. Skälet till att det dröjde nästan två månader från begäran till dess att studenten underrättades om ny handledare var dels att studenten själv meddelat att det inte förelåg någon brådska, då han hade en annan kurs att avsluta, dels med anledning av att det var först i mitten av november som handledningsresurserna för dåvarande termin skulle fördelas. Det var inte möjligt att med kortare varsel få fram en ny handledare, som passade, då lärarna hade fullbokade arbetsplaner.

Avseende de i anmälan omdiskuterade syftena, som den första handledaren ska ha lämnat till studenten om polisens arbete, har akademien lämnat följande uppgifter: Akademin har i kontakt med polisen förklarat innebörden av den lista på syften som NN uppvisat för polisen och förtydligat att listan ryckts ur sitt sammanhang och därför ger en felaktig bild. Saken är från så väl högskolans som polisens sida därmed utagerad.

Högskolans bedömning

NN har till Högskoleverket anmält att han inte fått en ny handledare tilldelad på begäran, att han fått färre timmar handledning än vad han har rätt till samt att högskolan diskriminerat honom, agerat oprofessionellt och icke objektivt. Högskolan gör följande bedömning.

Avseende byte av handledare

Det är ostridigt att NN började uppsatskursen våren 2010 och att han tidigt på våren 2010 tilldelades en handledare. Det är vidare ostridigt att NN hade kontakt med sin handledare och att han i juni 2010 meddelade denne att uppsatsen beräknades vara klar i början av juli 2010. Det kan konstateras att NN först i september 2011 vände sig till avdelningschefen med en ansökan om byte av handledare. Med anledning av ansökan tilldelades NN i november 2010 den handledare som han önskat få. Akademin har lämnat en, enligt högskolan, godtagbar förklaring till varför det dröjde nästan två månader från studentens begäran om ny handledare till dess att studenten meddelats om bytet. Det är högskolans uppfattning att studenter som inte avslutar sin uppsats inom ramen för kurstillfället och som begär en ny handledare inte kan räkna med att erhålla en sådan omgående – särskilt inte om de själva uppger att frågan inte är brådskande. Högskolan finner således att den inte brustit i sina skyldigheter gentemot NN

NN rätt till handledning och information m.m.

Det kan konstateras att NN hösten 2010 erhöll fortsatt handledning av sin nya handledare. Det kan vidare konstateras att NN vid minst ett tillfälle missade sitt handledningstillfälle och även, vid mer än ett tillfälle, missade att lämna in sitt material i rätt tid.

I början av vårterminen 2011 visade NN liten aktivitet med sitt arbete. Handledare under hösten 2010, JL, arbetade då inte vid Mälardalens högskola. Som NN själv uppger i sin anmälan till Högskoleverket, var han medveten om att han behövde kontakta avdelningschefen för att erhålla en ny handledare men att han, som det framgår av anmälan, "inte orkade gå och bråka" med denna. NN förblev därmed utan en formellt utsedd handledare, men erhöll hjälp av läraren MM.

Då NN i slutet av maj 2011, lämnade in sitt arbete för uppsattsseminariet, fann examinatorn att arbetet inte var tillräckligt välgenomarbetat utan behövde kompletteras. NN har i sin anmälan uppgett att han initialt, trots att han bad om det, inte fick en förklaring till varför arbetet ansågs undermåligt. Enligt NN fick han denna information först efter att han kontaktat studievägledaren. Det är emellertid ostridigt att MM, endast en dag efter beskedet att uppsatsen var bristfällig, till NN, överlämnade examinatorns skriftliga och detaljerade bedömning. NN har därutöver av studievägledaren informerats om var och hur han kan få

hjälp avseende akademiskt skrivande. Det kan konstateras att NN under vårterminen 2010, då uppsatsen skulle ha färdigställts enbart nyttjade två av sina tilldelade handledartimmar och inte färdigställde sin uppsats inom kursen. Då kursplanen emellertid inte föreskrev att ytterligare handledning inte skulle kunna ges efter kursens slut, erhöll NN ytterligare handledning. Högskolan förvägrade således inte honom handledning efter kursens slut. Slutligen kan konstateras att NN inte färdigställde sin uppsats under vare sig hösten 2010 eller vårterminen 2011. Det arbete som slutligen lämnades in sommaren 2011 bedömdes av examinatorn som undermåligt och i behov av kompletteringar. NN fick utan dröjsmål information om vilka korrigeringar som behövde göras.

Högskolans uppfattning är att NN har fått fullgod information om examinatorns skäl till kompletteringskrav, om hur många handledningstimmar som ges på kursen, hur dessa är fördelade och hur dessa på bästa sätt kan användas. Högskolan finner även att NN erhållit handledning efter kursens slut inom vad som kan anses rimlig omfattning. Mot bakgrund därav finner högskolan att den inte brutit mot sina regler gentemot NN eller på annat sätt i sina skyldigheter mot honom. Således har det inte heller framkommit något som ger stöd för att högskolan skulle ha diskriminerat NN eller begått tjänstefel.

Högskolan har bifogat bl.a. e-postkorrespondens mellan NN och de olika företrädarna för högskolan, kursplanen för kursen Sociologi med social psykologisk inriktning 61–90, 30 högskolepoäng och studiehandledningen för delkursen.

Högskoleverket har också tagit del av dokumentet *Regler och anvisningar för examination på grundnivå och avancerad nivå vid Mälardalens högskola*.

NNs kommentarer

NN har fått möjlighet att ta del av högskolans yttrande som han i valda delar har kommenterat. Han har också bifogat korrespondensen mellan honom och högskolan.

Han har framfört bl.a. följande. Han hade ett möte med avdelningschefen PL redan under våren 2010 och således före det möte i september 2010 som framgår av det e-postmeddelande som högskolan bifogat. Han hade ett möte med henne om byte av handledare direkt efter mötet med JL. Hon påpekade då bristen på

tillgängliga handledare och att hon skulle återkomma om hur detta skulle lösas. Det gjorde hon inte.

Att han inte sökte en ny handledare efter det att JL slutat berodde på att denne hade förklarat att MM skulle ordna det. Vidare påpekade AS vid senare kontakt i juni att det är kursansvarige lärares jobb att tillsätta en ny handledare. Dessutom orkade NNs inte bråka med PL. Han visste innerst inne att han skulle bli nekad handledare igen, vilket han också blev när AS skötte kontakterna under juni med PL. Att han vid flera tillfällen inte lämnade in uppsatsen berodde på att han visserligen hade läst böckerna, men han hade ingen handledare som i praktiken kunde visa hur han skulle bruka verktygen. Trots att han redovisade samtliga problem för PL fick han inga kompenserande timmar. Han fick mindre timmar än alla andra. Trots att han var nyregistrerad på kursen. Han fick avbryta handledningen med JL på grund av bombningen i Stockholm, då intervjuerna fick skjutas upp och timmar skulle översträckas till nästa termin.

Angående högskolans uppgift att man informerat om reglerna stämmer det inte. Ingen i klassen kände till reglerna, om inte enskilda handledare valde att berätta det till sina respektive lärlingar de handledde.

Kursansvarige läraren höll inne med att han inte var behörig till seminariet. Att ge honom 10 timmars handledning en senare termin efter att han haft de allvarliga problemen med den första handledaren motsvarar inte 16 timmars handledning i lugn och ro.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har tillsyn över universitet och högskolor. Det innebär bland annat att verket ska se till att universitet och högskolor följer lagar och förordningar inom området. Högskoleverket kan dock inte, inom sin juridiska verksamhet, överpröva lärosätenas beslut eller göra egna bedömningar av studenternas uppsatser, men kan ha synpunkter på den formella hanteringen av handledningen. Det finns inte några nationella bestämmelser om handledning vid högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Varje lärosäte får därför utarbeta sina egna regler på detta område.

NN har anmärkt mot Mälardalens högskolas hantering av olika frågor i samband med handledningen av hans C-uppsats. Högskoleverket konstaterar att högskolan har beslutat om egna regler om bl.a. handledning av uppsats.

I dokumentet *Regler och anvisningar för examination på grundnivå och avancerad nivå vid Mälardalens högskola* anges att en student har rätt att erhålla en ny handledare om det skulle uppstå uppenbara samarbetsproblem mellan student och handledare. Beslut om byte fattas av akademichefen eller annan enligt högskolans delegationsordning. NN fick under hösten 2010 byta handledare, men han har hävdade att han inte fick byta handledare under våren 2010 och att han inte fick en ny handledare i augusti 2010 som högskolan utlovat. Mälardalens högskola har anfört att NN begärde att få byta handledare först den 7 september 2010. Högskoleverket konstaterar att det av handlingarna i ärendet framgår att NN i ett e-postmeddelande den 20 maj 2010 till den kursansvarige frågat om det gick bra ”att byta till en annan handledare under hösten” om han skulle känna sig motarbetad av den dåvarande handledaren. Den kursansvarige svarade samma dag och redogjorde för reglerna och konstaterade att det ”närmast” var omöjligt att få en ny handledare till hösten. Denna skriftväxling kan dock varken anses innebära att NN begärt att få en ny handledare eller att han fått avslag på en sådan begäran. Något stöd i övrigt för NN påstående att han nekats att byta handledare under våren 2010 eller att han utlovats en ny handledare till augusti 2010 har inte framkommit i ärendet. Högskoleverket uttalar sig därför inte vidare i dessa frågor.

NNs anmälan gäller också hur många timmars handledning han haft rätt till efter bytet av handledare, dvs. efter kursens slut. I de tidigare nämnda reglerna anges att studenterna har rätt till handledning under kursens gång. Har studenten behov av handledning efter kursens slut, kan studenten och handledaren komma överens om ytterligare handledning. Omfattningen av den extra handledningen ska fastställas av handledarens avdelningschef. Mälardalens högskola har inte kommenterat NNs påstående att han endast fick tio timmars handledning och något beslut om omfattningen av handledningen finns inte i ärendet. Högskoleverket utgår därför från att Mälardalens högskola inte följt sina egna regler om att den extra handledningen ska fastställas av avdelningschefen. Högskolan kan inte undgå kritik för detta. Av handlingarna framgår att NN under hösten 2011 fått besked från avdelningschefen att han förbrukat det antal handledningstimmar som anges i studiehandledningen. Högskoleverket kan inte överpröva denna bedömning. Eftersom avdelningschefen anser att NN fått det

antal handledningstimmar som anges i studiehandledningen, 16 timmar och inte tio timmar som NN angett, uttalar sig Högskoleverket inte vidare i frågan.

Beträffande NNs uppgift om att han har blivit diskriminerad är det Diskrimineringsombudsmannen (DO) som utövar tillsyn över att

Diskrimineringslagen (2008:567) följs. I lagen finns regler som ska motverka diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om NN upplever sig diskriminerad enligt någon av dessa grunder bör han således vända sig till DO.

Med de delvis kritiska besked som uttalats, avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Caroline Cruz.

Christian Sjöstrand

Caroline Cruz

Kopia till NN